

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. ¹⁰⁰ Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. ¹⁰⁰ Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

A kislutri eltörlése.

A kis lutrinak kimondták halálos ítéletét. Hiába álmodik most már az ember, szerencsés álmát nem teheti a lutriba, az álmoskönyvek, az öreg asszonyok kedvencz irodalmi terméke elvesztik becsületét és kuriozum gyanánt a régi idők emlékére a muzeumba kerülnek. Az öreg nének meglesznek fosztva a mindennapi témától, mert az álom magyarázat fölösleges ezentul, miután a legjobban kombinált három számot sem lehet többé a lutriba rakni.

Ez évi augusztus 1-én megszűnik a kis lutri, de helyette az osztályosorsjáték fog életbe lépni, a melyből az ezer éves kiállítás alkalmával már tettek kísérleteket.

Mindenesetre eijött az ideje annak, hogy a kislutri eltöröltessék, mert ennél veszedelmesebb kór nem létezett a szegény népre nézve. Sok szomorú emléket hagyott maga után ez intézmény, sok embert fosztott meg utolsó garasától és sok embert kergetett a halálba, a kiknek vagyonságát a lutri emésztette fel, avagy kiket a sok izgalom agyon gyötört.

Ez a lutri szenvedély számtalan embert szédített le a becsület utjáról, rá vitte a könnyelmű életmódra, mert reményt öntött a kishitűek lelkébe a könnyű megvagyonosodásra.

És daczára annak, hogy a tapasztalt csalódások óriási keserőségeket okoztak

a szegény népnél, mégis napról-napra nagyobb arányokat öltött a lutri szenvedély.

Sok helyen a lutri szenvedély, eltekintve káros voltától, okot szolgáltatott a babonára, mit egyes emberek a népkifosztására nagyon is ki tudtak használni. Voltak emberek, a kik az álom megfejtésekből, a ternó kiszámításból éltek és a szegény tudatlan nép nemcsak a lutrira költötte pénzét, de azonkívül azoknak az ámitásait és csalásait is jól meg kellett fizetnie, úgy, hogy volt rá eset, miszerint a szegény nép kenyérre való pénzét is a lutrira költötte abban a reményben, hogy talán mégis csak nyerni fog.

Valahára véget vetnek hát ezeknek az üzelmeknek és a szegény népnek nem lesznek ugyan reményei e téren, de nem is lesz alkalma pénzét ily módon elprédálni.

A lutri helyett az osztályosorsjáték lép életbe. Ez valamivel jobb alapra van fektetve, a nyereség lehetősége nagyobb, mert egy-egy húzásnál bizonyos mennyiségű sorsjegyeknek, kisebb-nagyobb nyeresémet okvetlen kell nyernie.

Az osztályosorsjátéknak ismét azonban megvan az a hátránya, hogy magánvállalkozó kezébe jő és a jövedelem nagyobb része az állam helyett a magánvállalkozók zsebébe kerül. Ez a körülmény ismét leszálítja az osztályosorsjáték értékét, mert a visszaélések-

nek egész sorozatát fogja ez a magánvállalkozás maga után vonni. Minden esetre előre látható, hogy vállalkozók első sorban az ő érdeküket fogják előmozdítani és azt úgy fogják elősegíteni, hogy azon lesznek, miszerint minél nagyobb haszonnal járjon az, az ő részükre.

Mi az osztályosorsjáték iránt csak akkor lehetünk igaz bizalommal, ha ez az állam kezében marad, üdvösnek és hasznosnak pedig csak akkor tartjuk, ha az osztályosorsjáték jövedelmét, vagy annak legalább egy részét hazafias és kulturális célokra használják fel. Így legalább hazafias érzéssel tudnánk be azt, hogy a nép pénze nem a vállalkozók zsebeit dagasztja, hanem azzal egy hasznos ügy mozdítatik elő, a mi kulturánk pedig nagyon is rászorul arra, hogy ugyszólván a legnagyobb anyagi áldozattal előmozdítsák.

Anonymus.

A községi közgyűlésből.

Mult hó 25-én tartott községi közgyűlésben, Hegyi Antal plébános, szóba hozta a „Tiszavidék“ f. évi 5., 6. és 7-ik számaiban „Községi közgyűlés“ czímmel megjelent közleményeket; kérdést intézvén az előjárósághoz, hogy van-e tudomása a cikkek tartalmáról, ha igen, tett-e az előjáróság lépéseket azok megtorlása érdekében?

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

A kézsók. (*

A kézsók semmi áron
Még nem szerelmi jel,
Vészjelző a határon,
Hogy itt vigyázni kell.

Egy elhallgatott bók az,
Kér éltet vagy halált;
Egy elhibázott csók az,
Mely ajkat nem talált.

Zempléni Árpád.

A tavasz ébredése.

— A hol nincs igazi szenvedés, ott nincsenek nagy gondolatok!

Meglepetre néztem a kövér emberkére, a ki ezt a mély tartalmu frázist olyan affektálatlan egyszerűséggel elmondta. Aztán önkéntelen guynyal kérdeztem tőle, hogy ugyan hol olvasta ezt a régi igazságot. — Rám tekintett busan, fejcsóválva, majd vállai közé huzva bársonysapkás fejét, elfordult.

* Mutatvány szerzőnek legközelebb megjelenő verseskötetéből.

Nem akarom elhinni, hogy megbántódott.

— No, no urambátyám, hisz nem gondoltam rosszra, de hát szokatlan dolog előttem, hogy ilyen közéről foglalkozzék az élet nagy ariomáival, amikor évek óta legnagyobb mérge az, ha a pipája nem jól szelel.

— Nem is volt sokáig egyébre gondom, nem egész napig.

— És tegnap óta??

— Tegnap találtam meg ezt, nézd, És azzal oda tolt elem egy kis feketetáblás jegyző-könyvet, melynek minden lapja sűrűn tele volt írva.

Kérdőn néztem rá.

— Volt nekem egy öcsém, hisz tudod. Hanem azt már aligha tudhattad, hogy féltestvérem volt. Egy apánk volt. Az ő anyja magyar asszony volt. Igazi magyar. Az ényém is magyar volt, de egy azok közül, kikben a vér nem vet lángot soha, a ki éppen úgy lehetett volna német, angol vagy nubiai asszony. Jó asszony volt azért, az Isten nyugtassa meg, de nem volt magyar asszony.

Más volt a Dénes anyja. Olyan mint a

tűz. Szeretete szelid melegét hintette a tűzhely közé, a háza igazi meleg fészek volt. Szép, fekete szemével olyan szeretőn, olyan szeliden tudott ránk nézni és igazán maga a megtestesült jóság volt. De ez a fészekmelegítő tűz hatalmas lángokban égett egy időben, ezek a szemek villámot is tudtak szórni és ez a tiszteletre méltó, méltóságos matróna egyszer, — régen, régen, igazi magyar asszony tudott lenni, a ki a mézes hetek idején saját kezeivel kötötte fel a kardot férje oldalára.

És ő nevelte fel Dénest.

Volt idő, hogy nem volt szabad azt bevallani senkinek, hogy magyar, itt Magyarországon. Te könyvekből tanultad meg azt öcsém. Én átéltem, de gyerek voltam még. Ezekben a napokban ott a nagy kályha mellett a fekete bőrkáros széken szokott üldögélni anyánk, a ki engem is épen úgy szeretett, mint Dénest. És beszélt nekünk ragyogó meséket, nagy igazságokat, gyermektől megérthető módon. És mi hallgattuk, hallgattuk és ha magunkra voltunk, egymásnak meséltük el, a mit anyánk elmondott, játszottunk csatát, játszottunk országgyűlést és szónokoltunk, mint az a me-

Ezen kérdésre, Holczer Adolf községi II. jegyző adta meg a rövid választ, kijelentvén, hogy ő már a főszolgabíróságnál kérte ez ügyben önmaga ellen a vizsgálatot.

Községi képviselőtestületünk pedig, a helyett hogy e tárggyal behatóbban foglalkozott volna, egyszerűen a II. jegyző kijelentését tudomásul vette, szóval a t. közs. képviselőtestület úgy járt el e dologban, mint a porban játszó fiú, ki a mikor édes anyja aranygyűrűjével megunt a porban való játszadozást, oda dobta azt a tyukoknak. Tudomásunk szerint a községi képviselőtestület oly apparátus, mely nemcsak arra van hivatva, hogy a járdák tisztítását elrendelje; de arra is hivatott, hogy a község hivatainkai által elkövetett szabálytalanságokat orvosolja — különösen pedig akkor, mikor arra figyelmét sajtó útján felhívják — ne nézze a szabálytalanságokat összetett kezekkel s ne engedjen utat a bűnösöknek a menekülésre.

Ha a saját vagyonuk felett nem öröködnék a t. képviselőtestület tagjai éber figyelemmel, ahhoz semmi szólásunk nincs, de a közvagyon megőrzése oly kötelesség, melyért a képviselőtestület, a bennök helyezett bizalomért, számot tartoznak adni e község minden polgárának.

Hogy pedig, Holczer ur ez ügyben — a képviselőtestület jóvoltából — az alispán ur védőszárnyai alá igyekszik menekülni, azon nem csodálkozunk. Hisz, Holczer ur nem felelte még el, hogy akkor, a midőn a tulajdonát képező „Pannonia“ szálló renováltatt, a volt főszolgabíró ur Réti Ferencz, ügyvéd, és Csémegi Antal, a községi szépművészeti bizottság kiküldöttje, a jelenlegi alakban beszűntetni rendelték nevezett szállónak tovább építését. Holczer ur pedig, mikor a bizottság elment az építés színhelyéről, nagy bölcsen oda szólt a munkálatokat vezető kömiveshez: „Rá se halgasson, én fizetek, én parancsolok, folytassa tovább.“ A

kömivesek tovább folytatták munkájukat, Holczer ur pedig feltúrte nadrágszárát s át lépett Szentésre az alispánhoz. És rendben volt minden. Sama „Pannonia“ épület S-alaku vonalát, maga a szépművészeti bizottság elnöke is —jelnek nézi.

Meg vagyunk győződve, hogy képviselőtestületünk nem fog segédkezni nyújtani a szerecsenek fehérre mosásában, hanem a szóban forgó ügy elintézését magáévá teszi és hivatalból inditja meg a sajtóper s ha egyszer az ügy a tulajdonképpen legilletékesebb helyre, a sajtóbíró elé kerül, akkor a cikkekinkben tett állítások valódisága bebizonyításának, állunk elébe.

Ujdonságok.

— **Márczius 15.** Minden évben nagy ünnepélylyel szokta városunk közönsége ünnepelni azt a napot, midőn a nemzet ledobva magáról a rabláncokat, felszabadult a zsarnokság alól az alkotmányos államok sorába lépett, kivívta legszentebb jogát, függetlenségét. Ez alkalommal a szoktnál is nagyobb fényvel ünneplik meg városunkban a szabadság diadalát: 1848 évi márczius 15-ét. A „Pannonia“ szállóban, ez évben is, nagyszabású bankettel ünnepli közönségünk márczius 15-ét. Az ünnepi banket f. hó 14-én, vasárnap este 8 órakor veszi kezdetét. Egy teríték ára 60 kr. Vacsora végeztével táncvigalom fog tartatni.

— **Kinél van a hus ára?** Mint értesülünk, Neuschwender Lajos, helybeli vendéglős sehogy sem tud tisztáza jönni *elvtársaival* — a képviselő választási alkalomkor, — a potyalesnökök jóvoltából elfogyasztott bor, sör, hus és egyéb cikkek árai iránt. A vendéglős ur annyira érdeklődik a hus árának hollétezése iránt, hogy legközelebb — lapunk útján — 200 koronás pályázatott szándékozik hirdetni, hogy a financiaiális kérdést mielőbb tisztázva lássa. A pályázat szabályai — mint értesültünk — igen kedvezőek lesznek, a pályázat hirdető ugyanis nem köti ki, hogy a levél *idegen kézzel* irassék, sőt *zeneileg* sem kívánja átkomponálni, csupán ahhoz ragaszkodik, hogy a levélben *tiszta* magyarsággal legyen kiírva, hogy: „*Kinél van a hus ára?*“ A levél sajtákezüleg aláírva és két tanuval előttemezve, f. évi ápril hó 1-ig a pályázat hirdető nevére a következő jellegével ellátott borítékba zárva teendő postára. „*Örökös dr. jelölt*“.

sebeli varázs szava szónok, a kiról anyánk beszélt, és a ki elbujdosott messze, messze túl a tengeren . . .

Hanem mégis más volt Dénes és más voltam én. Ő az anyja fia volt. Én lomhább vérenek születtem. Tudtam lelkesedni én is, de később megtanultam, a sanguinikus emberek természetesen fejlődött ki bennem következetesen. Lobogtam egy perczig, aztán hamuvá lett minden lelkesedés. És így vagyok máig. Mikor anyánk, a Dénes anyja meghalt, akkor is csak egy napig voltam bánatos, csak egy napig sirtam, aztán behuzta ezt az érzést is a szürke pókháló, a mi a vérem átka. Hja, nem tehetek róla. Phejsiologiai törvények igazgatják az ember életét kedves öcsém, nem a csillagok.

Dénes soh'se volt piros-pozsgás gyerek. Halvány, karcsu, beszédes szemű, hallgatag. Apánk is meghalt, én gazda maradtam az összeolvadt ősi birtokon, ő hivatalnok lett. A mi kis jövedelmet hozott a föld, mind nekem hagyta, nem fogadta el a testvéri osztályt. A megye székhelyén árvaszéki irattárnok lett.

Zárkózott, komor emberré vált. Nem

járt kaszinókba, nem ivott, nem kártyázott, egy szenvedélye volt csak — az olvasás. Hazai és külföldi lapok, könyvek egész halmazzal érkeztek hozzá mindeunap. Erre költötte minden nélkülözhető pénzét. Senki kegyét nem kereste, tisztujításokon nem is korteskedett mellette senki. A leányos házakat kerülte.

— És nem beszélt senkivel másról mint hivatalos ügyeiről, úgy, hogy daczára kitünő tollának, nagyon kevésre becsülték a hivatalos körökben. Csak egy ember, a főispánja sejtett meg benne valamit, sejtette, hogy az alatt az állig való begombolkozottság alatt nagy szív, nagy lélek lakik. A főispán házához járt is néha. Egy időben nagyon gyakran is. Ezt már te is tudod öcsém. Te is segítettél tőn a pletykát hordani.

Egyszer aztán férjhez ment a főispán lánya, valami gazdag, vén báró vette el. Hja fiam, sok volt a főispán adóssága és nagyon halvány volt a szegény Margit az oltár előtt.

Azóta aztán Dénes nem járt többé a házhoz, de nem járt másnává sem. Beletemetkezett könyvei lapjaiba.

Nyilvános nyugtázások. Az ált. iparos ifjuság által f. évi február hó 23 án, a Kaszinó helyiségeiben, a szegény sorsu iskolás-gyermekek felruházása javára rendezett táncmulatságon a következő nemes-szívü adakozók fizettek fölül: Ujszászi János 40 kr., Fekete Pál 30 kr., Draskovics László és Molnár József urak 20—20 krt. A rendezőség tagjai közzül pedig: Ujszászi István, Kacziba István, Simon István, Kozma Jakab, Kiss Imre, Fehér József, Fehér János, Siha János, Siha József, Gyovay János, Tekulics János, Gresó Imre, Kozma Illés, Horváth János, Csányi Dezső, Galambos Ferencz, Gyergyádes János urak 50—50 kr.rajzart.

Összesen: 9 frt 60 kr., mely összeg a fentirt jótékonycézra átszármatott.

Az ács-kömives ifjuság által f. hó 1-én, a Pannonia szállóban rendezett táncmulatságon felülfizettek: Neuschwender János 1 frt, Neuschwender Lajos és Pintér István urak 40—40 krajczárt.

Összesen: 1 frt 80 kr. Fogadják a szives adakozók az egyesület öszinte köszönetét.

— **A kormánypart és az ált. Ipartestület** f. hó 14-én, a kaszinó helyiségeiben, ünnepi bankettet rendez.

* **Uj irtó szer.** Kártékony állatok ugymint phyloxera, peronospora, férgek, egerek stb., szőlőkből és szántóföldekről tökéletesen kiirthatók a császár és királyi szabadalmazott „Viktória“ műtrágyával, melyet Pongrácz Károly (Budapest, Dohány-utca 74. sz.) talált fel. **Felvilágosítás és prospektus ügyen.**

— **Fizetéseképtelenség.** Mint értesültünk a csödbjeutott Gajári-part, valami csekély 4500 frtos kifizetetlen vendéglői számla miatt, végkép meglépett a Pannonia szállóból. Mint haljuk a sasir lépésre nem (?) a 4500 frtos kifizetetlen vendéglői számla, de az szolgáltatott okot, hogy Neuschwender (5 éven keresztül) az estünkint tartott partgyűléseken csak „*mécselt*“. Megvagyunk győződve, hogy Neuschwender, a sajuálatos konfliktus után, már viaszgyertyát is készséggel gyujtatna a főkorifeusoknak.

— **Ipartestületi közgyűlés.** Az ált. ipartestület f. hó 1-én tartotta elnökválasztó közgyűlését, a községháza tanácstermében. Az iparosok nagy érdeklődése mellett ejtetett meg az elnökválasztás. A szavazatok Berniczky József és Ugray Albert iparosok közt oszlott meg; előbbire 42, utóbbira pedig 45 szavazatt adatott be s így Ugray Albert 3 szótöbbséggel választott meg az ipartestület elnökévé. S noha a választás

Mogorva rideg ember lett. Csak a gyermekeket szerette még.

Mult év óta fővárosi lapokban egymásután jelentek meg gyujtó hatású vezércikkek. Irójukat nem ismerte senki, csak én, a ki hozzám irt gyér leveleiből jól ismertem Dénes stílusát. De a láng, a mi az eszmékkel telt sorokból felcsapott, komor szímben világított meg mindent, mintha a pesszimizmus oltárán lobogott volna. A Dénes pesszimizmusa a hazája jövője fölött kétségbeeső szeretet volt.

És egyik cikkében — mondom nem ismerte senki a nevét — egyik cikkében jós szavakkal hirdette, mi léssen eljövendő. Hogy gyász vár a nemzetre, mély, nagy gyász.

És aztán meghalt az én öcsém. Tudod, most félve épen. Eltemettük. Az orvosok azt mondák, hogy szívszélhülés ölte meg. De az olyan sziveknek más a halálos mérgek. Te ezt nem érted meg öcsém, én is csak sejtem, az én lomha érzési tudásommal. Te meg ennek a ti sokat dicsért. emelygős „*fin de siecle*“-teknek a fia vagy.

Folytatása következik.

tisztasága kétségbe sem vonható, mégis akadnak egyesek, kik a helyett, hogy örülnének a helyes választás sikere fölött, azon törekcsenek, hogy újabb zaklatásoknak tegyék ki a választókat.

— **Holczer Adolf és a Cuba-szivarok.** Az országgyűlési képviselő választás alkalmával nagy kelendőségnek örvendtek Schönfeld Adolf főpinczér Cuba-szivarjai. Most azonban a szivarok árát senki sem hajlandó a főpinczér urnak kifizetni. A főpinczér ur tehát beperelte Holczer Adolfot, a Cuba-szivarok áráért. Ez az eset is csak a gentlemanok visszaesését ragasztja; midőn 40 frt árú Cuba-fogyasztásért compromitalni engedni nem a maga, de tábora jó (?) nevé.

— **Előértekezlet.** A Ker. Gözmalom részv. részvényesei f. hó 4-én, értekezletet tartottak a Pannónia szállóban, az értekezlet elhatározta, hogy a gözm. ma tartandó rendes közgyűlésen, nem adja meg a tisztikaruk a szokásos fölmentvényt, mivel az elmúlt év mérlege 4068 frt 41 kr. veszteséget tüntet ki. Ez azonban főlegesen ovatosság a részvényesektől a meunyiben, a történet veszteségek kimutatására a tisztikar bár mikor is késznek nyilatkozik, s így a részvényesek között egyesek által történt bujtogatás — medő munka.

— **Meglépett zenekar.** Lakatos József, ki mintegy 10 hóval ezelőtt telepedett meg — állandóan — zenekarával Csougrádon s ez idő óta, a kedvesjátéku zenekar tagjai, zenekedvelő közönségünk kedvencei alakjai voltak. A zenekar azonban, zilál: anyagi viszonyokkal küzdött városunkban, a mit megelégetve, f. hó 4-én, hajnal hasadtával, nagy reményekre jogosult csemetéikkel együtt, végleg elhagyták városukat. A különben jó játéku zenekar távozását, városunk zenekedvelő közönségén kívül, nagy számu hitelezőik őszinte sajuálata kíséri.

— **A szentesi képviselő választásra** nagyban folytak az előkészületek az elmúlt héten. Melynek érdekesebb mozanataiként jegyezzük: *Pintér Gyulát* az elmúlt héten vizsgálati fogságba helyezték, minek folytán a f. hó 7-én megejtendő orsz. képviselő választáshoz h. elnököt vált szükségessé választani. A h. szavazatszedő bizottság elnökéül, *Pintér Gyula* helyett, *Csató Kálmán* drt választották meg. — A szentesi nemzetközi szocialdemokrata mezej-munkáspárt *Csuzdi Fereuczet*, a czeplédi szocialista vezért léptette fel képviselőjelöltként, ki programbeszédét f. hó 4-én, meg is tartotta Szentesen. — *Uray Imre*, Kossuth-párti jelölt mandátumának támogatására, február hó 28-án érkeztek Szentésre *Eötvös Károly* és *Pap Elek* s beszédjüket d. e. 11 órakor tartották meg a *Sima*-párt folytonos közbekiáltásai közepett.

— **Gyászjelentés.** Bodor Jánosné szül. Ujvári Rozália mint édes anya, leánya Rozália férj. Deák Istvánné mint nővér, ugy a maguk valamint a rokonok nevében is fájdalommal telt szívvel jelentik, a szeretett fiu és testvér, jó rokon: *Bodor Ferencz* Kecskemét sz. kir. város volt rajznárának, f. évi február hó 12-én, reggeli 6 órakor Heluában (Kairó mellett), életének 32-ik évében, hosszas és kínos szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványait, távol az édes haza földjétől, a messze idegenben helyezték örök nyugalomra. Az engesztelő sz. mise áldozat az elhunyt lelkiüdvéért Csougrádon, f. évi márczius hó 5-én, reggel fél 7 órakor fog a plébániai templomban a Mindenhatónak bemutatni. Csougrád, 1897. márczius hó 2. Béke poraira!

— **Czigány-bál.** A helybeli második czigány-zenekar f. évi márczius hó 7-én, a Pannónia szálloda nagytermében, reggelig tartó, czigány-bálat rendez.

— **Gazdasági előadás Félégyházán.** Váraday Lajos, a vidéken tett műtrágyázási kísérleteiuek eredményeiről tart előadást, márczius hó 13-án, Félégyházán.

— **Koborczigányok** ütötték fel a város szélén az elmúlt héten ideiglenes lakásukat, a rendőrség azonban csakhamar észrevette a jövevényeket s be kísérték a község házára, hol most Turcsányi Lajos r. biztos, gondoskodást ellátásukról.

— **Verekedés.** Ezelőtt mintegy két évvel Tandari János és Bálint Mihály súlyos

testisértést ejtettek verekezés közben Deák István, Deák Ferencz és Deák Jánosbn, kiknek panaszára a szegedi kir. törvényszék f. hó 3-án tartotta meg ez ügyben a végtárgyalást; Tandari Jánost és Bálint Mihályt, a verekezésben bűnösnek mondván ki, 2-2 havi fogházbüntetésben marasztalta el. Az elítéltek a büntetés enyhítéseért fellebbeztek.

Valóságos lsten áldása köhögésnél, rekedésnél, elnyálgasodásnál, a tüdő- és torok betegségeknél **EGGER díjjutalmazott Mell Pasztillái, és senki el ne mulassa** — saját jól felfogott érdekében — azoknak idejekorán való használatát. Számtalan elismerő hálanyilatkozat tanuskodik elvitázhatlanul e kitünő szer biztos hatása mellett, kapható **25 kr, 50 kr és 1 frtos** eredeti dobozokban minden gyógyszerárban; fő és szétküldési raktár: *Budapest, Nádor-Gyógyszertár Váci-körút 17. sz*

Foulard-selymeket 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, stb. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete fehér és színes **Henneberg-selymet** 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal stb.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: **HENNEBERG G** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára **Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

„Ilyen még nem volt.“ Ez a régi szó, a mely meghazudtolja Rabbi Akiba ösmeretes mondását, hogy „Semmimem új a nap alatt.“ ismét beigazoltatott. Egyszermind bebizonyosodott, hogy hazánkban sok téren ép oly jeleset tudunk alkotni, mint Nyugat-Európa. Ki hitte volna például, hogy egy ép oly szép illusztrált folyóiratot adhatnak ki Budapesten, mint Londonban, Párisban, Berlinben és Stuttgartban. Pedig mégis olyan az „Ezeréves Magyarország“ című családi folyóirat, a melyet Budapesten (V., Váci-körút 78.) a jól ismert Laurenci Gyula igazgató ad ki. A kétheti folyóirat technikai kivitele a magyar nyomdászat és rajzművészet valóságos diadala. Ily imoozáns, fényes külsőt — tulzás nélkül állíthatjuk — egyetlen más európai lap sem mutathat föl. Az egészen eredeti és új képek, — az első füzetben számszerint 25 van — minden műbarát örömet képezhetik, a háromnyelvű szöveg nemzeti tendenciájá minden hazafit örömmel tölthet el. A három nyelvű szöveg előnyeit nem kell külön kiemelni, mert hiszen nyilvánvalók. A mi az egyes képeket és cikkekét illeti, azt mondhatjuk, hogy a ki sokat közül, mindenkinek ad valamit. Fontos cikkekét találunk benne Gelléri Mórtól, a melynek címe „Magyarország az 1900-ik évi párisi világiállításán“ érdekes csevegést a bécsi magyaroktól (Grosz Károlytól), „Magyarország és a külföld“ (Kácer Lipóttól), „A magyar tudományos akadémiáról“ (Heinrich Gusztáv egyetemi tanártól). Az illusztrációk közül egyet sem emelünk ki, mert ez nehéz feladat. Csak azt jegyezzük meg, hogy az olvasó kellemesen lesz meglepetve. Dícséretet érdemel még a pompás, színes jutalom-melléklet id. Vastagh Györgytől, a mely maga megéri a füzet nevétségesen olcsó árát. Ennyi előny mellett az egyes szám ára 40 kr., az előfizetés negyedévre 1 frt 80 kr., a mely 6 számot tartalmaz. Ha ezt a nagyszerű folyóiratot megnezzük, önkéntelenül e közlemény címe jut eszünkbe, hogy „Ilyen még nem volt.“

Közgazdaság.

Mily távolságra ültetendők egymástól a törpe fák? A legtöbb tervezetnél azon hiba követetik el, hogy nagyon szorosban egymás mellé ültetik a fákat. — Évek múltán azonban, ha a fák felnőnek, világításra, (megritkításra) okvetlenül szükség volna, mert a sűrűn egymás mellett álló csoportok magasabbra nőnek, a hajtás a világosság felé tör s az árnyékolt részek mindig csak lombot alkotnak és sem nem virágoznak, sem nem gyümölcsözők. — Ily ültetéssel körülbelül ugyanazt érzük el, mintha erdők sűrűjében gyümölcsfákat helyeznénk el. — A napnak minden oldalról érintenie kell a koronát, ha gyümölcsöt akarunk.

Ily ültetmények nem is szépek, mert alsó részük kopasz marad. — Nem szül oly nagy hibát, ha igen szélesen ültetünk, miat ha igen szorosban. — Igaz, hogy új ültetmények, ha későbbi időkre nem gondolunk, üreseknek, elhagyottaknak tünnek föl s épen ez az oka annak, hogy rendszerint

sűrűen ültetnek, hogy az eredmény gyorsan látható legyen. — Ha törpe fákból akarunk gyümölcsöt léteíteni ugy a legkisebb távolság 4 méterre veendő a forma és minőség szerint; természetesen olyan nagy távolság ez, hogy a faiskolából kikerülő fácskák ily módon egészen elfünnék. — E bajon több módon lehet segíteni. — Vagy oly fákat ültessünk közbe-közbe, melyek rövid tenyészeti tartmuak, például őszi barackot, vagy neveljünk közöttük magasra nyuló fákat, vagy végül — s ez a legegyszerűbb — termeljünk a sorok között főzelék-féléket. — Ez utóbbi módszert különösen kiemelem, mert a főzelék-félék művelése által a talaj folytonosan porhanyítatik, mi a fiatal fácskákra nagyon is előnyös. — Ha a törpe fák kellőleg kifejlődtek, beárnyékolják a talajt, s így lehetlenné teszik közöttük főzelékeket, akár egyebet természeteni. — Különben ugys eljáratunk, hogy a létesítendő kertuek csak felét ültetjük be és pedig 2 méternyi távolságban, később azonban, ha a fák felnöttek, minden második fát kivesszük s ezzel a kert második felerészét ültetjük be. — A fák a kertekben könnyen és jól átültethetők s így e módszerrel egyforma erős fákat s az első évben oly ültetményt nyerünk, mely a szemet jobban kielégíti.

C S A R N O K.

Farsangi-bálak.

Enyhék és barátságosak voltak a farsangi napok, nem csoda hát, ha a farsangi mulatságai szintén barátságosak és vonzóak voltak. A farsangi mulatságokat a szélrózsa minden irányában kifüggesztett nagy illusztrált falragaszok hirdették, melyeken oly csábosan lejtették az álarczosok a tánczot, hogy szinte irigyelve látszott szemlélni azokat a közönség. A farsangi jelmezes alakjai is már vasárnap meg kezdték az utcákön való tüntetést, arra való számítással, hogy a kiváucsivá tett közönség az esti mulatságot, nagyobb számba fogja felkeresni.

A farsangi utolsó napjaiban tartott mulatságok közt „elsőként“ tartatott meg az iparos ifjak által a Kaszinóban rendezett jótékonycélu mulatság. E mulatságot azonban csak az idő, melyben tartatott, tekintve illeti meg az „első“ jelző. A közönség az eddig mindig tapasztalt pártolást meg vonta iparos ifjainktól. Az iparos ifjak által eddig rendezett mulatságokon részt vettek a jobbmodu gazdák is, kik ez alkalommal, teljesen távol maradtak a mulatságtól. Intelligens közönségünk is csak kis számban jelent meg a mulatságon, s ezen kis számnak legtöbbször — tekintettel a *jótékonycélu*ra, — a karzatön foglalt helyet. Hogy pedig az iparosok is csak kis számmal jelentek meg a mulatságon, az a vásári alkalomnak tudható be.

A négyeseket 22 pár tánczolta. — A vig kis társaság a reggeli órákban hagyta el a helyet, hol az éj folyamán nagy kényelemmel mulatott.

Jelen voltak: Borda Mariska, Fodor Terike, Fekete Zsófia, Faragó Agneska, Fehér Rozsika, Gocsik Rozsika, Gulyás Francziska, Jelenfi Mariska, Komáromi Jolánka, Keller Viktorka, Kállai Viktorka, Paroczi Francziska, Polyák Rozsika, Schwarcz Terike, Simon Erzsike, Szabó Modolka, Tóth Etelka, Ujszászi Emmácska.

Ugyancsak e napon tartatott meg a „Pannónia“ szállóban az álarczos-bál. Hogy pedig ezen mulatság pénztári zárszámadása nem végződött deficittel, az csupán azon körülménynek tulajdonítható, hogy ezen helyiség nem rendelkezik — *karzattal*.

Beléptem. Bizonytalan léptekkel álltam meg a pénztári asztal előtt. Szemeimet serten látszott a lámpák fényre s félig bevont szempilláim alól felve tekintetem körül, az akkor még teljesen üres teremben. A tánczterem nyitott ajtaján át tisztán hangzottak át a zenekar akkordjai, melynek hurrezgése idegbántalomként járta át valomat. E közben a rendezők jelvényeinek piros színe ötlött szemembe, minek láttára bizonyos hideg érzés szállt meg, mely megrázta

egész testemet, szememmel vért képzeltem látni s akaratlanul is houvédjonezkori piros nadrágra és piros színű hohér-mentére gondoltam. Hogy zavaromat elpálástoljam a kisterembe mentem át, hol az egyik sarokba elhelyezett asztalnál foglaltam helyet. Kis idő múlva két régi jóbarátom telepedett le asztalomhoz s barátságos beszélgetés közben fel tártam nekik aggodalmamat miket „az ács-kömives-bálatkat” illetőleg, hallottam.

Mindketten mosolyogtak s beszédem végeztével csak azt válaszolták: „Az ördög sem olyan, mint a milyennek festik”, És igazuk volt, az ács-kömives bál, — hova engem is el vitt a mulatnivágyás, — egész ellentéte a róla szárnyaló híreknek. A mulatság folyamán bő alkalmam nyílt meggyőződni arról, hogy az ács-kömives bálak lefolyásáról tévesen értesültem s a belépéskor táplált aggodalmaim csak az alaptalan ráfogásoknak voltak absztraktus rémálmányai. Hogy pedig e mulatságra, velem együtt a jelen voltak mindegyike hosszú időn át boldogan fog visszaemlékezni, abban bizonyos vagyok.

A négyeseket 54 pár táncolta. A kedélyes mulatság a reggeli órákban ért véget.

Jelenvoltak. Asszonyok: Bánfi Józsefné, Bertus Báliné, Blázsik Pálné, Bodi Elekne, Balázs Józsefné, Barkóczy Ferenczné, öz. Dragolovics Lajosné, Dorczki Balásné, Gogh Istvánné, Horvát Istvánné, Hajdu Lászlóné, Johanovics Jánosné, Kávai Józsefné, Kása Istvánné, Polyák Jánosné (Szentestől), Puskás Pálné, Szabó Jánosné, Simon Lászlóné, Szabó Jánosné, Tóth Kálmánné, Tóth Mártonné.

Leányok: Bodi Etelka, Dorcski Mariska, Dragolovics Mariska. Fái Bözsike Gulyás Juliska, Horváth Rozika, Joanovics Etelka, Kuklics Ágnes, Kávai Viktor, Kása Etelka, Lantos Annuska, Májér Margit, Mészáros Rozika, Mészáros Mariska. Mészáros Málcsika, Mészáros Emma, Mészáros Etelka, Neuschwendler Ilonka, Piroška Juliska, Polák Mariska (Szentestől), Szóke Juliska, Szabó Modol, Tóth Etelka, Tari Ilka, Uj-szászi Annuska, Zsigárcsik Mariska.

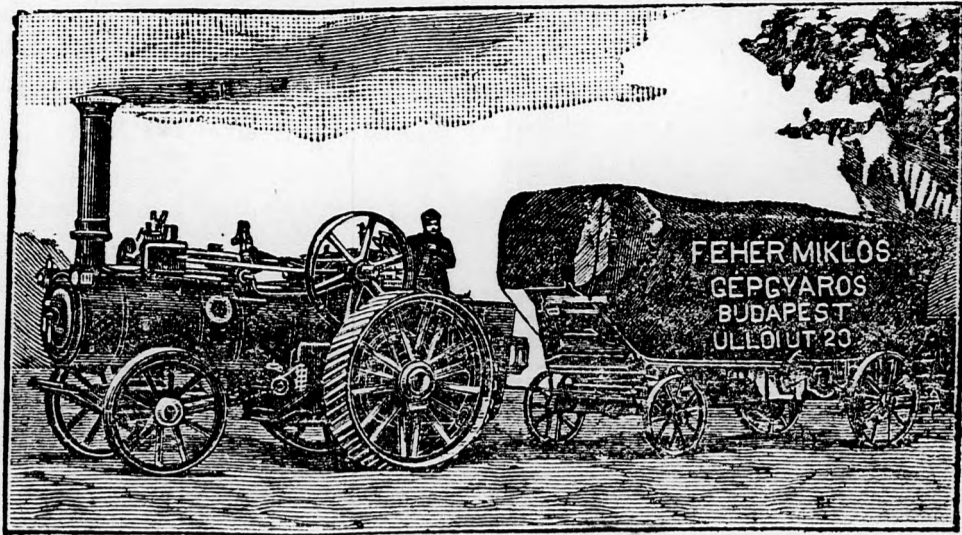
A „Magyar Király” szállában f. hó 2-án rendezett álarozos-bál, várakozáson fölüli sikerült. A termék zsufozásig meg teltek látványosság-szomjas közönséggel. Az álarozosok között több sikerült alak volt, kik mokáikkal nem fukarkodva, a mulatságnak mindvégig vig hangulatot köcsönöztek.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros

ajánlja a

m. kir. államvasutak gőzcséplőkészleteit,

továbbá a legújabb szerkezetű magánjárókat és mindennemű egyéb gazdasági gépeket u. m.: ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket, (cirkulár)-kőr-fűrészeket, malomberendezéseket, trieurókat, darálókat, a



legjobb peronoszporafecskendőket, szecskavágókat, bakkerrostákat stb. stb. kedvező fizetési feltételek mellett legutányosabb áron, hitelképes vevőknek több évre terjedő részletfizetésre.

Leégett m. kir. államvasuti cséplők keretei készpénzért beváltatnak,

valamint régi gépek ujjakkal becsereáltetnek.

Cséplési időnyre vevőimnek megbízható gépészekről szívesen gondoskodom. Képes árjegyzék kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS

Budapest, IX., Üllői út 23. sz. (a »Köztelek« mellett.)

Gummi

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, eredeti csomagolásban.

Gummi és halhólyag tuczaonként 1 frtól 6 frtig
Párisi női szivacska " 2 " 6 "
Irrigator " 1,80 " 5 "

Eredeti possarium oculisum (Peliporus) Menzinga tanár szerint vezetével 1,80 frttól 2,50 frtig. Szabad. havibaj elleni kötetlek „Diana öv” 3,50 frttól 5 frtig. — Gyűjtemény uraknak 3 frttól 10 frttig. 10 frtnyi megrendelésnél 15 százalék árkedvezmény.

Megrendelések pontosan és dicséretesen eszközöltetnek.

KELETI J.

cs. és kir. szab. kötszer-gyártó

Budapest, IV., Koronaherczeg-utcza 17. szám

Árjegyzék ingyen zárt borítékban.

Dús mellékkereset

nyújtunk mindazoknak, kik törvényesen engedélyezett sorsjegyek részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.

Némi tevékenység mellett havonként 150—200 frt könnyen megkereshető.

Ajánlatok czimzendők:

May, Elfer és Adler

Bank- és váltóüzlet

Budapesten.

Unghváry József gyümölcsfa-iskolájában Czegléd.

(posta, távirat és vasutállomás)

Ez év tavaszán nagy mennyiségű 1—2—3—4 éves nemes gyümölcsfa s egyéb csemete

kerül eladásra és pedig: körte, alma, szilva, őszi barack, kajszin barack, cseresznye, meggy, eper, bolvili körte, azarol galagonya, birs, laspcnya, mandula, dió, köszméte, ribiszke, málna, földi eper (szamóca) és nemes fűzfa csemetek: ezek árai azok erőssége szerint 15-20-25-30 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kapható 1-2-3 éves vadoncz csemete a következőkből: körte, alma, birs, douciu, paradicsom alma, őszi barack, sárga barack, besztercei szilva, saj-meggy. (Prunus mahaleb). fekete meggy, cseresznye és eper csemetek, ezek árai azok erőssége szerint 100 db 60 krtól 1 frt 60 krig, 1000 db 5 frttól 15 forintig. Nemes csemetekből: őszi barack és földi epernél (szamóca), vadoncz csemetekből pedig sárga barack, saj-meggy és epernél nagyobb rendeléseknel árengedmény adatik.

Tessék árjegyzéket kérni.

Rendeléseket elfogad:

UNGHVÁRY JÓZSEF kertészete Czegléd.

FIGYELMEZTETÉSÜL:

Unghváry László teleptulajdonos, kinek telepe van és Unghváry Sándor, kinek telepe nincs (ki csak Unghváry Lászlónál alkalmazott irnok) egy és ugyanaz. A hízdetésükben használt jelzőt (fával kupeczkodik) jó hírnévnek örvendő telepeim rongálására és a nagyközönség félrevezetésére szolgál. Ezen jelző megzafálására és telje érvénytelenségére feleletet adnak ideai árjegyzékemben közjegyző által hitelesített elismerő nyilatkozatai. Különben jelenleg 9 hold üzempépes telepem van.

Gyümölcsfa vadonczok és nemes ojtványok eladása.

(Vadoncznál 3—5—0,000 dr. vételénél 5—10—15 százalék engedmény!)

A rendkívül gazdag gyökérzetű életerős vadonczok erőssége szerint egyenlő vastagságukra vannak válogatva, mely végtelenül nagy előny a rendelésre nézve ezen felül az árak is mérsékeltek, illetve igen alacsonyak.

3—4—5 éves állandó, vagyis termő helyökre kiültethető és ott azonnal beoítható vadonczok:

I. minőségű (20 mili m. vastag)	100-ra	10	frt.
II. " " 15 " "	"	1	" 5 "
III. " " 2 " "	"	1	" 2,50 "
Kézbeli nemesítésre alkalmas 2—3 éves vadonczok:			
I. minőségű (10 mili)	100-ra	2	frt 1000-re 18 — frt.
II. " " 7 " "	100	1,60	" 1000 " 14 — "
III. " " 6 " "	100	0,2	" 1000 " 11,50 "

Nyári szemzésre alkalmas 1—2 éves vadonczok:

I. minőségű (5 mili)	100-ra	1	frt 1000-re 9,50
II. " " 4 " "	100	80	" 1000 " 7,50
III. " " 3 " "	100	60	" 1000 " 5,50

Vadonczok a következőkből rendelhetők meg: körte, alma, doucin, paradicsom, birs, prunusz myrobalana, szent joulion, kőkény, sárga barack, mandula, őszi barack, fekete meggy, saj-meggy, (prunusz mahaleb) eper.

A rendelés foganásítása illetve összeállításánál a (vonallal jelzett) méretek pontosan betartatnak.

Gazdasági czélokra alkalmas 4—5 éves (nem ojtott) eperfából igen nagy készlet van. A csemetek drbja 25 kr; 100 drb. ára 20 frt, 1000 drb. ára 170 frt. A gyengébbek aránylag olcsóbbak.

Mindezen vadonczok megrendelhetők

UNGHVÁRY SÁNDOR gyümölcsfa-iskolájában Czegléd.

Ugyancsak fenti czégnél kaphatók magas törzsű és törpére nevelt körte, alma szilva, őszi barack, kajszin, cseresznye, meggy eper, birs és noszpolya csemetek is a következő árak mellett.

Az —2 éves igen szép csemete darabja	5—20	kr.
a 2—3 " " " "	"	25 "
a 3—4 " " " "	"	30 "
a 4—5 " " " "	"	35 "

nagyobb vételeknél árengedmény adatik.

Tessék árjegyzéket kérni.